

Hlavním cílem této disertační práce je zkoumat dimenze osobnosti a self v sociokulturním kontextu. Dosavadní kroskulturní výzkumy ukazují, že sebepojetí se v různých kulturách liší (Hardin et al., 2004; Keller et al., 2004; Markus & Kitayama, 1991; Vignoles et al., 2016). Stále větší množství poznatků mluví ve prospěch multifaktoriálních zdrojů této psychologické a sociokulturní variability, včetně vzájemného působení proximálních a distálních faktorů. Jako významná se ukazuje i souvislost mezi individualismem a kolektivismem, dimenzemi osobnosti a self. Pro independentní self je typická představa individuality a jedinečnosti; na druhé straně interdependentní self charakterizuje identita propojenosti s ostatními (Singelis, 1994). Vztahová interdependence označuje sklon uvažovat o sobě z hlediska blízkých vztahů (Cross et al., 2000).

Tato studie využívá primingovou manipulaci ke zkoumání interakce kultury a dimenzí osobnosti a self ve dvou odlišných kulturách. Stejný experimentální design byl testován dvakrát, a to na českém vzorku (n=395) a vietnamském vzorku (n=168). Účastníci náhodně rozdělení do tří skupin, byli vystaveni různým podmínkám: první independentnímu primingu a druhá interdependentnímu primingu. Účastníci z kontrolní skupiny se zúčastnili výzkumu bez expozice primingem. Data ukazují statisticky významný rozdíl u českých účastníků, kteří se po interdependentním primingu hodnotili signifikantně více jako interdependentní. Vliv independentního primingu se v tomto experimentu statisticky neprokázal ani u českého, ani vietnamského vzorku.

Explorační analýza odhalila pozitivní vztah mezi extraverzí a independentním self a zápornou korelaci mezi independentním self a negativní emocionalitou. Současně se ukázalo, že osobnostní dimenze přívětivosti je v pozitivní asociaci s interdependentním self. Zvyšující se počet osob ve společné domácnosti a nižší stupeň vzdělání jsou dva faktory, které predikují interdependenci, zatímco vyšší vzdělání je prediktorem independence. Přidání osobnostních dimenzí do vícenásobného regresního modelu signifikantně zvýšilo podíl vysvětlené variance.

Klíčová zjištění šetření jsou podrobena diskuzi, včetně diskuze nad metodologickými výzvami spojenými s adaptací metod. Jedním z významných závěrů je, že vietnamský soubor dosáhl vyššího skóre nejen v interdependenci, ale i v independenci. Data od účastníků z Vietnamu navíc oproti predikci ukázala signifikantní souvislost mezi všemi měřenými dimenzemi self. Tyto výsledky mohou naznačovat další intrakulturní variabilitu přesahující rámec tohoto šetření. Souhrnně lze říci, že smíšené výsledky prezentované v této disertační práci potvrzují a zdůrazňují potřebu dalšího výzkumu na kulturně diverzifikovaných vzorcích.